

# Demo 6 ratkaisut

1) a)  $15^\circ = 15 \frac{2\pi}{360} = 15 \frac{\pi}{180} = \frac{\pi}{12}$

$$1^\circ = \frac{\pi}{180} \text{ rad}$$

b)  $-25^\circ = -25 \frac{\pi}{180} = -5 \cdot \frac{\pi}{36} = -\frac{5}{36} \pi$

c)  $108^\circ = 108 \frac{\pi}{180} = 36 \cdot \frac{\pi}{60} = 6 \frac{\pi}{10} = \frac{3\pi}{5}$

d)  $340^\circ = 340 \frac{\pi}{180} = 34 \frac{\pi}{18} = 17 \frac{\pi}{9}$

$$\pi \text{ rad} = 180^\circ$$

e)  $\frac{2\pi}{15} = \frac{360^\circ}{15} = \frac{24 \cdot 15^\circ}{15} = 24^\circ$

f)  $-\frac{5\pi}{12} = -\frac{5 \cdot 180^\circ}{12} = -5 \cdot 15^\circ = -75^\circ$

g)  $\frac{3\pi}{10} = \frac{3 \cdot 180^\circ}{10} = 3 \cdot 18^\circ = 54^\circ$

h)  $5 \text{ rad} = 5 \cdot \frac{180^\circ}{\pi} = \frac{900^\circ}{\pi}$

2) Minuuttiviisari kiertyy aikavälillä 8.45 - 17.30 vastapäivään  
 8 kokonaista kierrosta ja  $\frac{3}{4}$  kierrosta vielä siihen päälle.  
 Kierretty kulma on  $-8 \frac{3}{4} \cdot 2\pi = -\frac{35}{4} \cdot 2\pi = -\frac{35}{2} \pi$ .

3) Laske  $\frac{\cos \frac{5\pi}{3} - \sin \frac{17\pi}{4}}{\sin \frac{5\pi}{6} - \tan \frac{3\pi}{4}}$

Lasketaan tarvittavat  
 palat erikseen

$$\sin \frac{17\pi}{4} = \sin \left( 4\pi + \frac{\pi}{4} \right) = \sin \frac{\pi}{4} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$\begin{aligned} \cos \frac{5\pi}{3} &= \cos \left( \pi + \frac{2\pi}{3} \right) = \cos \left( \pi - \left( -\frac{2\pi}{3} \right) \right) = -\cos \left( -\frac{2\pi}{3} \right) = -\cos \frac{2\pi}{3} \\ &= -\cos \left( \pi - \frac{\pi}{3} \right) = \cos \frac{\pi}{3} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

$$\sin \frac{5\pi}{6} = \sin \left( \pi - \frac{\pi}{6} \right) = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$\tan \frac{3\pi}{4} = \frac{\sin \frac{3\pi}{4}}{\cos \frac{3\pi}{4}} = \quad , \text{ sillä}$$

$$\sin \frac{3\pi}{4} = \sin \left( \pi - \frac{\pi}{4} \right) = \sin \frac{\pi}{4} = \frac{1}{\sqrt{2}} \quad \text{jä}$$

$$\cos \frac{3\pi}{4} = \cos \left( \pi - \frac{\pi}{4} \right) = -\cos \frac{\pi}{4} = -\frac{1}{\sqrt{2}} .$$

Kasataan nämä tulokset yhteen ja saadaan

$$\frac{\cos \frac{5\pi}{3} - \sin \frac{17\pi}{4}}{\sin \frac{5\pi}{6} - \tan \frac{3\pi}{4}} = \frac{\frac{1}{2} - \frac{1}{\sqrt{2}}}{\frac{1}{2} - \frac{1}{-\frac{1}{\sqrt{2}}}} = \frac{\frac{1-\sqrt{2}}{2}}{\frac{1}{2} + 1}$$

$$= \frac{1-\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{1}{\frac{3}{2}} = \frac{1-\sqrt{2}}{3} .$$

4. Olkoon  $\alpha$  kulma s.e.  $\frac{\pi}{2} < \alpha < \pi$  ja  $\sin \alpha = \frac{5}{6}$ .

Tällöin kulmalle  $\pi - \alpha$  on  $0 < \pi - \alpha < \frac{\pi}{2}$ .

Nyt vain lasketaan...

$$\sin \pi - \alpha = \frac{5}{6} , \text{ sillä aina } \sin \alpha = \sin (\pi - \alpha) \quad (\text{luennot})$$

$$\text{Koska } \sin^2 (\pi - \alpha) + \cos^2 (\pi - \alpha) = 1 \quad (\text{luennot})$$

$$\frac{25}{36} + \cos^2 (\pi - \alpha) = 1$$

$$\cos^2 (\pi - \alpha) = \frac{11}{36}$$

$$\cos (\pi - \alpha) = -\frac{\sqrt{11}}{6} \quad \text{jä kulma } 0 < \pi - \alpha < \frac{\pi}{2}$$

$$\cos (\pi - \alpha) = \frac{\sqrt{11}}{6} , \text{ sillä tällä välillä kosini on positiivinen.}$$

$$\tan(\pi - \alpha) = \frac{\frac{5}{6}}{\frac{\sqrt{11}}{6}} = \frac{5}{\sqrt{11}}$$

5.

a)  $\cos x = -\frac{1}{2}$

Koska  $\cos \frac{\pi}{3} = \frac{1}{2}$

on  $\cos(\pi - \frac{\pi}{3}) = \cos \frac{2\pi}{3}$  ja  $x = \frac{2\pi}{3}$  on yksiratkaisu  
 $\parallel$   
 $-\frac{1}{2}$

Kaikki ratkaisut ovat tällöin

$$x = \frac{2\pi}{3} + 2\pi n \quad n \in \mathbb{Z}$$

tai  $x = -\frac{2\pi}{3} + 2\pi n \quad n \in \mathbb{Z}.$

b)

$$2 \cos(3x) = \sqrt{3}$$

$$\cos(3x) = \frac{\sqrt{3}}{2}, \quad \text{koska} \quad \cos \frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

on  $3x = \frac{\pi}{6} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$

tai  $3x = -\frac{\pi}{6} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}.$  eli

$$x = \frac{\pi}{18} + \frac{2\pi}{3} n, \quad n \in \mathbb{Z}$$

$$x = -\frac{\pi}{18} + \frac{2\pi}{3} n, \quad n \in \mathbb{Z}.$$

c)

$$3 \sin(-x) = 6$$

$$\sin(-x) = 2$$

Tällä yhtälöllä ei ole ratkaisuja, sillä  $\sin x \leq 1$  aina.

6.

$$h(t) = 6,1 + 2,1 \cos\left(\frac{\pi}{6}(t-2)\right)$$

Koska kosini on suurimmillaan 1 ja pienimmillään -1  
on vesi syvimmillään  $(6,1 + 2,1)m = 8,2m$  ja matalimmillaan  
 $(6,1 - 2,1)m = 4m$ .

Vesi on korkeimmillaan kun

$$\cos\left(\frac{\pi}{6}(t-2)\right) = 1 \quad \text{kos}$$

koska  $\cos 0 = 1$  on yhtälö toteutuu kun

$$\frac{\pi}{6}(t-2) = \cancel{0+2\pi n} \quad 0 + 2\pi n \quad n \in \mathbb{Z}$$

$$t-2 = 12 \cdot n \quad n \in \mathbb{Z}$$

$$t = 12 \cdot n + 2 \quad n \in \mathbb{Z}$$

Vesi on korkeimmillaan, kun kello on 2 tai 14 joka päivä.

7.

~~log~~

$$\log 6 \approx 0,78$$

$$\log 72 \approx 1,86$$

$$\log 105 \approx 2,02$$

$$\log 7488 \approx 3,87$$

Näyttää siltä, että numeroiden määrä ~~kuusi~~

luvussa on kokonaislukunosa + 1.

(kokonaislukunosa on suurin luku pienempi kokonaisluku  
esim 6,9:n kokonaislukunosa on 6.)

~~log~~

Luku  $15^{1200}$ ,

$$\log 15^{1200} = 1200 \cdot \log 15 \approx 1411,31$$

eli luvussa on 1412 numeroa,

$$8. \quad N(t) = N_0 e^{-\frac{t}{T_{1/2}} \ln 2} \quad N(0) = N_0 e^{-\frac{0}{T_{1/2}} \ln 2} = N_0 e^0 = N_0$$

$N(1) = 0,83 N_0$ , koska aineen määrä on vähentynyt  
17% tunnissa.

(Ratkaisussa on oletettu, että aika  $t$  on  
mitattu tunneissa, mutta tämä vaikuttaa  
vain siihen missä yksiköissä  $T_{1/2}$   
tulee ratkaistua).

$$N(1) = 0,83 N_0$$

$$\text{eli } 0,83 N_0 = N_0 e^{-\frac{1}{T_{1/2}} \ln 2}$$

$$0,83 = e^{-\frac{1}{T_{1/2}} \ln 2}$$

$$\ln 0,83 = \ln e^{-\frac{1}{T_{1/2}} \ln 2}$$

$$\ln 0,83 = - \frac{1}{T_{1/2}} \ln 2$$

$$T_{1/2} = - \frac{\ln 2}{\ln 0,83} \approx 3,72 \text{ h}$$

Puoliintumisaika on

$$\cancel{V} T_{1/2} = 3 \text{ h } 43 \text{ min}$$